

3.2. Efter den gældende regel i retsplejelovens § 783, stk. 2, er det som nævnt kun i sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 (terrorisme mv.), at der er mulighed for i en retskendelse om telefonaflytning eller teleoplysning ud over bestemte telefonnumre også at anføre den person, som indgrebet angår (den mistænkte).

Som anført i forarbejderne til retsplejelovens § 783, stk. 2, gør de vanskeligheder, som den teknologiske udvikling på tele- og internetkommunikationsområdet medfører for politiet, sig også gældende på en række andre områder vedrørende efterforskning af alvorlig kriminalitet, f.eks. i sager vedrørende grov narkotikakriminalitet (straffelovens § 191).

Det er således politiets erfaring, at mange mistænkte også i en række andre straffesager om alvorlig kriminalitet forsøger at sløre deres handlinger ved at anvende flere forskellige kommunikationsmidler og f.eks. løbende udskifte mobiltelefoner eller SIM-kort. Det er ikke usædvanligt, at mistænkte benytter sig af et stort antal forskellige telefoner eller taletidskort på samme tid, og der har været tilfælde, hvor det har været nødvendigt at indhente et endog meget betydeligt antal retskendelser om telefonaflytning i en enkelt sag, f.eks. om grov narkotikakriminalitet.

Med hensyn til de gældende regler i retsplejelovens § 783, stk. 2, om mulighed for at afsige retskendelse »på personen« har Politiets Efterretningstjeneste oplyst, at man i praksis har positive erfaringer med denne mulighed for at arbejde på grundlag af retskendelser, der hjemler aflytning mv. ikke alene af bestemte telefonnumre, men af alle telefonnumre, der er bestemte grunde til at antage benyttes til at give meddelelser til eller fra den mistænkte.

Regeringen lægger vægt på at sikre en effektiv politiindsats over for bl.a. banderelateret kriminalitet, herunder kriminalitet som led i bandeopgør mv., der også kan indebære betydelig fare for udenforstående personer. Ikke mindst i den aktuelle situation navnlig i en række større byer med væbnede opgør mellem kriminelle grupperinger er det væsentligt at overveje relevante og hensigtsmæssige forbedringer af politiets arbejdsvilkår.

Justitsministeriet har på denne baggrund overvejet, om den gældende adgang til at afsige retskendelser »på personen« bør udvides til også at omfatte visse andre forbrydelser end overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13 (terrorisme mv.).

På den ene side vil en sådan udvidelse kunne siges at have en vis principiel karakter i forhold til domstolskontrol mv. På den anden side vil der være tale om en praktisk forenkling, som ikke vil ændre de ind-

holdsmæssige betingelser for, hvornår politiet kan foretage telefonaflytning mv., idet aflytningen fortsat skal være af afgørende betydning for efterforskningen. Endvidere vil en udvidelse navnlig være relevant i tilfælde, hvor politiet efter de gældende regler vil kunne foretage aflytning mv. uden forudgående retskendelse, fordi indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes. Uanset om en telefonaflytning sker i medfør af en retskendelse »på personen« eller »på øjemedet«, vil der være en adgang til efterfølgende domstolskontrol, og i begge tilfælde vil politiet af egen drift skulle orientere retten efterfølgende om de enkelte telefonaflytninger mv., herunder grundlaget for de aflytninger, som er foretaget med hjemmel i kendelsen.

Efter en samlet vurdering foreslår Justitsministeriet på den anførte baggrund, at den gældende adgang til i retskendelser om telefonaflytning mv. ud over bestemte telefonnumre også at anføre den person, som indgrebet angår, udvides til at omfatte visse andre alvorlige straffelovsovertrædelser, som indebærer fare for menneskers liv eller helbred mv., og som i praksis ofte har eller kan have relation til mere systematisk og organiseret kriminalitet, herunder bandekriminalitet, hvor de mistænkte generelt er mere tilbøjelige til at søge at sløre deres indbyrdes kommunikation ved f.eks. ofte at skifte kommunikationsmidler. Justitsministeriet har herved navnlig lagt vægt på hensynet til at fremme den nødvendige politiindsats mod bl.a. banderelateret kriminalitet samtidig med, at reglerne på området ikke går videre, end der er behov for, og at der vil være adgang til efterfølgende domstolskontrol af de enkelte telefonaflytninger mv.

Det foreslås således, at adgangen efter retsplejelovens § 783, stk. 2, til i en retskendelse om telefonaflytning eller teleoplysning ud over bestemte telefonnumre også at anføre den person, som indgrebet angår, udvides til ud over sager om terrorisme mv. (straffelovens kapitel 12 og 13) at omfatte følgende straffelovsovertrædelser: Sager om vold og trusler mv. mod vidner (§ 123), ildspåsættelse eller bombesprængning mv., hvor andres liv udsættes for overhængende fare (§ 180 og § 183, stk. 2), grov narkotikakriminalitet (§ 191), grov våbenkriminalitet (§ 192 a, stk. 2), rufferi (§ 228), drab (§ 237), grov vold (§§ 245 eller 246), hensynsløs fareforvoldelse (§ 252, stk. 1), grov frihedsberøvelse (§ 261, stk. 2), menneskehandel (§ 262 a) og røveri (§ 288).

Reglerne i retsplejelovens § 783, stk. 2, foreslås i øvrigt ikke ændret, og det samme gælder de øvrige regler i retsplejeloven om telefonaflytning mv. Afsigelse af en retskendelse, der i medfør af retsplejelo-